

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

PRAMOGINIO SCENOS MENO ARTISTO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

Vilnius, 2008

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 8 d.
įsakymu Nr. ISAK-1970/A1-279

PRAMOGINIO SCENOS MENO ARTISTO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S521203.
3. Suteikiama kvalifikacija – artistas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Pramoginio scenos meno artisto rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas, atsižvelgus į kultūrinės pramoginės rinkos pokyčius ir šiuolaikinio pramoginio scenos meno specialisto reikalavimus bei Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus.

5.2. Standartas apibrėžia minimalius pramoginio scenos meno artisto rengimo reikalavimus ir yra pagrindas aukštųjų neuniversitetinių studijų pramoginio scenos meno artisto programai parengti.

5.3. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą pramoginio scenos meno artisto studijų programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: gauto vaidmens analizė; aktorius įgūdžių įvaldymas; vaidmens kūrimas ir atlikimas scenoje; savarankiškas vaidmens kūrimas ir atlikimas.

5.4. Pramoginio scenos meno artistas atlieka: teatro, muzikos, choreografijos vaidmenis kolektyviniuose ir individualiuose projektuose – pramoginėse programose, renginiuose, pristatymuose, koncertuose, teatro, šokio ir muzikiniuose spektakliuose.

5.5. Pramoginio scenos meno artistas moka: skaityti ir analizuoti muzikinį, choreografinį ir literatūrinį tekstą, naudoti jį kurdamas vaidmenį, lavinti aktorinę vaizduotę ir naudotis ja kūryboje, analizuoti ir kritiškai vertinti savo bei partnerių darbą, šokti, dainuoti, kurti dramos vaidmenį, telkti visus savo profesinius gebėjimus personažui kurti; kurti individualius pasirodymus; kūrybiškai bendradarbiauti su kitais kūrybinių grupių nariais; naudotis profesine literatūra, informacinėmis priemonėmis; taikyti darbe meno etikos, teisės, verslo žinias.

5.6. Pramoginio scenos meno artistas išmano: scenos meno atlikėjo profesijos pagrindus; teatro, muzikos, šokio meno istoriją, žanrus, stilius; scenos kalbą, scenos judesį, scenos etiką; individualaus ir kolektyvinio kūrimo ir atlikimo specifiką ir jos keliamus reikalavimus; literatūrinio, choreografinio bei muzikinio teksto analizės principus; įvaizdžio formavimo ir žiniasklaidos darbo principus; kultūros finansavimo ir vadybos pagrindus bei susijusius teisės aktus, įstatymus ir kitus dokumentus; kultūrinių pramoginių renginių darbo saugos reikalavimus.

5.7. Pramoginio scenos meno artistas turi pasižymėti šiomis asmeninėmis savybėmis: kūrybingumu, emociingumu, atsakomybe, drausme, punktualumu, analitiniu mąstymu, kruopštumu, koordinacija, dėmesio sutelkimu, komunikabilumu ir kt.

6. Pramoginio scenos meno artisto tikslas – kurti vaidmenį ir jį atlikti pramoginiame scenos meno kūrinyje.

7. Pramoginio scenos meno artisto veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Pramoginio scenos meno artisto kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam pramoginio scenos meno artisto darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

9.1. artistiškas;

9.2. atsakingumas;

9.3. choreografiniai gebėjimai;

9.4. gebėjimas bendrauti;

9.5. gebėjimas dirbti kūrybinėje grupėje;

9.6. kūrybingumas;

9.7. laki vaizduotė;

9.8. muzikinė klausa;

9.9. operatyvus analitinis mąstymas;

9.10. ritmo jautumas;

9.11. siekimas tobulėti;

9.12. smalsumas;

9.13. stiliaus pojūtis;

9.14. žodžio valdymas (raiškus kalbėjimas).

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Pramoginio scenos meno artisto kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir vertinamos:

10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

Pramoginio scenos meno artisto rengimo
standarto
1 priedas

PRAMOGINIO SCENOS MENO ARTISTO VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Gauto vaidmens analizė	1.1. Atlikti kūrinių tekstus 1.2. Valdyti kūrinių analizės principus
2. Aktoriaus įgūdžių įvaldymas	2.1. Valdyti aktorinę techniką 2.2. Valdyti aktorinę emocinę atmintį 2.3. Kūrybiškai mąstyti scenoje 2.4. Ugdyti lanksčią ir kritišką aktoriaus vaizduotę
3. Vaidmens kūrimas ir atlikimas scenoje	3.1. Naudoti kūrinių tekstus 3.2. Nagrinėti įvairių stilių ir žanrų sceninių kūrinių ypatumus 3.3. Įgyvendinti režisieriaus sumanymus 3.4. Kūrybiškai dalyvauti procese
4. Savarankiškas vaidmens kūrimas ir atlikimas	4.1. Parinkti veikalą scenos kūriniui 4.2. Savarankiškai kurti monoprogramas 4.3. Parinkti kūrybinę grupę 4.4. Formuoti savitą įvaizdį

Pramoginio scenos meno artisto rengimo standarto
2 priedas

PRAMOGINIO SCENOS MENO ARTISTO KOMPETENCIJŲ RIBOS, STUDIJŲ TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	KOMPETENCIJŲ APIBŪDINIMAS		Studijų tikslai	KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Gauto vaidmens analizė	1.1. Atlikti kūrinių tekstus	Muzikinis tekstas; choreografinis tekstas; literatūros kūrinio tekstas; režisūrinis tekstas	1.1.1. Skaityti muzikinį, choreografinį, literatūros kūrinio tekstą	Atmintinai atliktas literatūros kūrinys ar jo ištrauka. Atliktas choreografijos kūrinys ar jo ištrauka. Atliktas vokalinis kūrinys ar jo ištrauka. Apibūdinti kūrinių žanrai. Atlikti įvairių stilių ir žanrų kūriniai ar jų ištraukos.
			1.1.2. Suprasti režisūrinį tekstą	
2. Aktoriaus	1.2. Valdyti kūrinių analizės principus	Principai: aplinkybės; idėja; išsivysimas; įvykiai; konfliktas; kulminacija; personažai; tema	1.1.3. Profesionaliai dainuoti	Įvardytos pagrindinės kūrinio aplinkybės. Nusakyta pjesės tema ir įvykiai. Išnagrinėtas teatro kūrinys ar libretas. Sukurtas personažas remiantis kūrinio ar libreto analize. Sukirčiuotas ir
			1.1.4. Profesionaliai šokti	
			1.1.5. Artistiškai atlikti literatūros kūrinį	
			1.1.6. Pažinti kūrinių žanrus	
			1.1.7. Išmanyti teatro, muzikos, šokio istoriją	
			1.1.8. Išmanyti skirtingų stilių ir žanrų teatrinių kūrinių aktorius kūrybos specifiką	
			1.2.1. Išmanyti dramaturgijos pagrindus	
			1.2.2. Analizuoti pjesę ar libretą	
1.2.3. Taikyti dramos kūrinio ar libreto analizę personažui kurti				
1.2.4. Naudotis papildoma literatūrine, muzikine, istorine medžiaga				
2.1. Valdėti aktorinę	2.1.1. Taisyklingai ir raiškiai kalbėti	Technika: scenos	2.1.1. Taisyklingai ir raiškiai kalbėti	Sukirčiuotas ir

igūdžių įvaldymas	technika	judesys; scenos kalba; šokis; dainavimas	2.1.2. Profesionaliai naudoti šokio gebėjimus ir igūdžius vaidmeniui kurti	perskaitytas tekstas. Atliktas choreografinis kūrinys ar jo fragmentas. Atliktas vokalinis kūrinys.
			2.1.3. Taisyklingai ir išraiškingai dainuoti	
3. Vaidmens kūrimas ir atlikimas scenoje	2.2. Valdėti aktorinę emociją atmintį	Atmintis: emocijinė; fizinė; psichologinė; regimoji; tekstinė	2.2.1. Per trumpą laiką išmokti personažo tekstą	Atliktas vaidmuo dramos, šokio ar muzikiniame kūrinyje ar jo ištraukoje
			2.2.2. Atlikti aktorines užduotis naudojant emociją atmintį	
			2.2.3. Pasitelkti asmeninę gyvenimišką ir emociją patirtį personažui kurti	
	2.3. Kūrybiškai mąstyti scenoje	Emocijinės būsenos; fizinė savijauta; mintis; sceninė erdvė; sceninis laikas; scenografija; rekvizitas; tekstas; vidinis monologas	2.3.1. Greitai, lanksčiai ir kūrybiškai reaguoti į besikeičiančias aplinkybes	Atliktas vaidmuo dramos, šokio ar muzikiniame kūrinyje ar jo ištraukoje. Suvaidinti etiudai.
			2.3.2. Tiksliai panaudoti scenografiją, kostiumą, rekvizitą ir kitas teatrines priemones vaidmeniui kurti	
			2.3.3. Valdėti fizinę, emocijinę ir kitas asmenines savybes	
	2.4. Ugdėti lanksčią ir kritišką aktoriaus vaizduotę	Technika: aktoriniai pojūčiai; dėmesys; improvizacija, menami daiktai	2.4.1. Improvizuoti pateikta tema	Suvaidinti etiudai, atskleidžiantys aktorinius, šokio ir vokalius gebėjimus
			2.4.2. Dirbti su menamais daiktais	
			2.4.3. Valdėti aktorinį dėmesį ir emocijas	
	3.1. Naudoti kūrybinių tekstus	Tekstas: choreografinis; literatūrinis; muzikinis; režisūrinis	3.1.1. Literatūrinį, muzikinį ar choreografinį tekstą paversti konkrečiau personažo gyvybingu tekstu	Parngtas gramatiškai ir logiškai sukuriamas literatūrinis personažo tekstas. Išnagrinėtas choreografinis ir muzikinis tekstas
3.1.2. Dirbti su tekstu (redaguoti, kurti) pagal režisieriaus ar choreografo sumanymo koncepciją				
3.1.3. Išskirti svarbiausias skirtingų				

4. Savarankiškas vaidmens kūrimas ir atlikimas	4.1. Parinkti veiklą scenos kūrimui	Literatūrinis kūrinys; choreografinis sprendimas; muzika	4.1.1. Suvokti ir analizuoti literatūrinį, choreografinį tekstą ir muzikos kūrinį 4.1.2. Atrasti režisūrinį sprendimą atitinkancią pasirinktą medžiagą	Pasirinktas kūrinys ir jo režisūrinė, choreografinė ar muzikinė analizė, suformuluota sceninė
3.4. Kūrybiškai dalyvauti procese	Užduotys repeticijose: naudoti aktoriams vaizduotę; kurti etiudus; profesionaliai naudoti aktorinius, šokio, dainavimo ir kitus profesinius įgūdžius; turtinti režisūrinį sprendimą individualiais siūlymais	3.4.1. Išugdyti kūrybingą, aktyvią, lakią ir produktyvią vaizduotę 3.4.2. Greitai reaguoti į režisūrinio sprendimo pokyčius	Repeticijų procese sukurtas dramos, šokio ar muzikinis vaidmuo	
3.3. Įgyvendinti režisieriaus sumanymus	Nepertraukiama personažo linija; tikslus mizanscenų atlikimas; kūrybiškas bendravimas su partneriais; improvizacija duotomis aplinkybėmis.	3.3.1. Skirti personažo kūrimo etapus (pristatymas, vystymas, kulminacija, pagrindiniai įvykiai ir kt.) 3.3.2. Išlaikyti režisūrinę koncepciją kuriant vientisą personažo liniją 3.3.3. Išlaikyti tikslus santykius su kitais personažais 3.3.4. Improvizuojant praturtinti personažą kiekvieno atlikimo metu 3.3.5. Derėti muzikos, dramos ir choreografijos ansamblyje	Sukurtas vaidmuo dramos, šokio ar muzikiniame kūrinyje	
3.2. Nagrinėti įvairių stilių ir žanrų sceninių kūrinių ypatumus	Žanrai: baletas; drama; istorinis; komedija; kūriniai vaikams; miuziklas; opera; operetė; pantomima; roko opera; tragedija; vodevilis	3.2.1. Valdyti aktorinę, choreografinę ir muzikinę techniką kuriant skirtingų žanrų vaidmenis 3.2.2. Skirti sceninės išraiškos priemonės atitinkančius skirtingų žanrų reikalavimus	Suvaidinti skirtingų žanrų etiudai ar kūrinių ištraukos. Raštu apibūdinti skirtingų žanrų ypatumai.	

	<p>4.2. Savarankiškai kurti monoprogramas</p> <p>4.3. Parinkti kūrybinę grupę</p> <p>4.4. Formuoti savitą įvaizdį</p>	<p>Programos: monospektakliai; muzikinės solo kompozicijos; solinės šokio miniatiūros; renginių vedimas</p> <p>Grupės nariai: choreo grafas; dramaturgas; grimo dailininkas; kompozitorius; sceno grafas; kostiumų dailininkas; muzikantai</p> <p>Sceninė išvaizda; pristatymas žiniasklaidoje; viešieji ryšiai; bendravimas; savikritika; scenos etika; programų ir įvaizdžio korekcijos pagal rinkos reikalavimus; finansavimo šaltinių paieška; užsienio kalba; naujosios technologijos ir informatika</p>	<p>4.2.1. Savarankiškai kurti vaidmenį monospektakliuose, solinėse šokio ir muzikinėse kompozicijose</p> <p>4.2.2. Valdyti režisūros pagrindus</p> <p>4.3.1. Išmanyti spektaklio kūrimo mechanizmą</p> <p>4.3.2. Išmanyti spektaklio naudojimo pagrindus</p> <p>4.4.1. Suvokti estetikos pagrindus</p> <p>4.4.2. Išmanyti dailės, kostiumo, mados istorijos pagrindus</p> <p>4.4.3. Išmanyti etikos ir psichologijos pagrindus</p> <p>4.4.4. Tikslingai ir tolerantiškai bendrauti</p> <p>4.4.5. Išmanyti viešųjų ryšių palaikymo technologijas</p> <p>4.4.6. Išmanyti bendrąsias darbo teatre saugos taisykles</p> <p>4.4.7. Numatyti meno rinkos poreikių pokyčius ir derinti pagal juos planuojamus projektus</p> <p>4.4.8. Išmanyti kultūrinių projektų finansavimo pagrindus</p> <p>4.4.9. Mokėti vieną užsienio kalbą ir dirbti su bazinėmis kompiuterinėmis programomis</p>	<p>idėja (eksplikacija)</p> <p>Savarankiškai parengtas ir atliktas monoscenos kūrinys ar renginys</p> <p>Atlikta sceninio kūrinio kūrimo proceso analizė ir vertinimas</p> <p>Išvardytos pagrindinės įvaizdžio kūrimo priemonės ir jų svarba, darbo teatre saugos ir kolektyvinio darbo taisyklės. Įvertinta kultūrinės rinkos situacija.</p> <p>Išvardytos naujausios kultūros pokyčių prognozės. Nusakyti kultūros finansavimo šaltiniai. Rašto darbai atlikti kompiuteriu.</p>
--	---	---	--	---